

Com rumbeja la rumba

A la Setmana de la Rumba Catalana, el nom els queda petit. D'entrada, perquè ja són més d'una setmana les que es dediquen a la rumba catalana: a l'abril se'n sol fer una a Perpinyà i al maig se'n fa una altra a Girona. Però el nom se'ls fa curt perquè no es tracta només d'un parell de setmana versionant Peret o els Gipsy Kings i fent el ventilador amb les guitarres. És molt més que això, d'aquí que val la pena parlar-ne a qualsevol època de l'any, ara que se'n deu estar preparant l'edició de 2017.

La Setmana aglutina en uns dies una actuació molt més àmplia de promoció de la rumba com a valuosa eina d'apoderament de la comunitat gitana. Tal com afirmen els organitzadors al seu web, ara que ressorgeixen actituds d'estigmatització ètniques cal posar en valor i potenciar aquesta manifestació cultural inclusiva i positiva que és la rumba. És un projecte transfronterer que funciona des del 2011, i amb múltiples socis —entre els quals hi ha l'Ajuntament, la Diputació i l'Escola de Música Moderna de Girona—, tot i que l'organització recau en la Casa Musicale de Perpinyà.

S'ensopega que ara la rumba té un temps amb estrella a França, des de l'entronització francesa del gitano catalanoparlant Kendji Girac fins a la seva ferma candidatura a ser declarada patrimoni immaterial de la humanitat per la UNESCO, que

Els reis de la rumba

Dins l'aiguabarreig del que és la música gitana, posem dins el mateix sac Kendji Girac amb els Gipsy Kings o amb Peret. Girac és molt conegut a França des que va guanyar el concurs *The Voice* el 2014. Catalanoparlant i francocantant, tanmateix no es pot dir que sigui gaire rumber, encara que es declari hereu de Manitas de Plata i els Gipsy Kings. La tradició històrica de la rumba catalana ara és en mans de Peret Reyes a Barcelona i Tato García a Perpinyà. Solen ser presents a la Setmana.

els ha dut a ser presents a la Universitat Catalana d'Estiu de Prades, a *Visa pour l'image* de Perpinyà o als cursos d'estiu de la Universitat de Barcelona. Aquesta embranzida s'ha d'aprofitar.

Ja sabem que l'art no pot aconseguir revolucions socials, però sí pot ser agent de canvi i de transformacions valuoses. Com diu Ester Bernal, la pedagoga i directora del centre Xamfrà al Raval barceloní, «la música és una eina de construcció massiva. De ciutadania, de valors, de respecte, de cooperació». Per això, més enllà de concerts, xerrades i exposicions, la dimensió pedagògica de la Setmana agafa un color especial. Una petita orquestra rumbera a l'escola Jean Moulin de Perpinyà, vermut i rumba en família a Santa Eugènia i Germans Sàbat: sempre hi ha una activitat o altra pensada per afegir més valors a la festa i gaudir d'aquesta música desimbolta.

Fa poc més de dos anys acomiadàvem el matoroní Pere Pubill, «Peret», el rei de la rumba. També moria el 2014 Manitas de Plata, la gran figura guitarrística de referència no només entre els gitans catalans, sinó de tot el món. Vet aquí, però, que, com diu una coneguda rumba, el mort està molt viu.

PEP DUYANS